

Motion till riksdagen 2017/18:3071

av **Olof Lavesson m.fl. (M)**

Kultur och idrott för större gemenskap och minskat utanförskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bygga ut Skapande skola till att omfatta även gymnasieskolan och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet för att fler fristående skolor ska kunna ta del av Skapande skola och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler kommuner ska ges möjlighet att mer regelbundet kunna ta del av Skapande skola och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kulturskolorna fortsatt ska vara en kommunal angelägenhet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska stötta de kommunala kulturskolorna med forskning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet med idrott för nyanlända och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga hur socioekonomiska faktorer påverkar barns och ungdomars idrottande och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en biblioteksstrategi riktad till barn från socioekonomiskt svaga miljöer och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur samarbete mellan museernas verksamhet och historieundervisningen i skolan kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur kulturens roll i integrationsprocessen kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur folkbildningen kan reformeras för att stärka omställning och vidareutbildning på en modern arbetsmarknad och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur folkbildningen kan bidra till en bättre integration och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett land som präglas av en allt större segregation mellan de som är välutbildade, etablerade på arbetsmarknaden, har jobb, huslån med låga räntor, åker på semester och vars barn är med i ett stort antal aktiviteter. Samtidigt ser vi ett växande utanförskap där generationer lever på bidrag och i en miljö med tilltagande hopplöshet. För att bryta denna utveckling behöver alla goda krafter samverka. Idrotten, kulturen och folkbildningen erbjuder på olika sätt vägar in i samhället. Detta vill Moderaterna ta fasta på och utveckla.

Bygg ut Skapande skola

Skapande skola var en av alliansregeringens största och viktigaste kulturpolitiska reformer. I motsats till den nuvarande regeringens satsningar på fria entréer för vuxna lönearbetare på statliga museum och sänkta avgifter på kommunala kulturskolor, når Skapande skola barn och unga i den skolmiljö där alla barn befinner sig dagligen. Utmaningen är att vårda och utveckla reformen. Moderaterna vill att detta sker genom att reformen byggs ut till att även omfatta gymnasieskolan.

Skapande skola skall nå fler

Regeringen bör ta fram en strategi för att ännu fler skolor skall ta del av satsningen. Det sistnämnda skall ske genom att utreda befintliga hinder och ta fram förslag för att undanröja dessa. Tidigare utvärderingar av Skapande skola visar att en stor majoritet bland kommunerna regelbundet har använt sig av reformen med mycket gott resultat. Det finns dock alltför få kommuner och fristående huvudmän som inte sökt i förväntad omfattning. Detta bör regeringen analysera och komma med förslag hur ännu fler kommuner och fristående aktörer ska kunna ta del av reformen.

Stöd till kulturskolorna

De kommunala kulturskolorna erbjuder barn och ungdomar en verksamhet som är bred, tillgänglig, av hög kvalitet och därför viktig för tusentals barn och ungdomar. Skolornas verksamheter ser olika ut över landet beroende på hur kommunerna ser ut avseende storlek, skattesats och geografiskt läge. Staten bör stötta denna mångfald men samtidigt understryka att detta är en verksamhet som kommunerna har det yttersta ansvaret för.

Regeringen har under det sista året satsat på att via riktade statsbidrag motivera kommunerna att sänka sina avgifter. Detta är ett kostsamt och ineffektivt sätt att göra kulturskolorna mer tillgängliga och riskerar långsiktigt att skapa ett system där stat och kommuner får ett gemensamt ansvar för kulturskolornas verksamheter.

Moderaterna vill satsa ytterligare på Skapande skola som är en statlig reform som når alla barn. Stödet till de kommunala kulturskolorna bör istället utformas så att staten

erbjuder forskning kring hur man breddar och fördjupar kulturskolornas verksamheter. Regeringen bör ge Statens kulturråd i uppgift att utreda hur ett sådant stöd kan se ut.

En idrott för alla – kartlägg effekterna av socioekonomiska faktorer

Socioekonomiska och kulturella faktorer påverkar barns och ungas möjligheter att pröva olika idrotter. Idrottande är liksom övriga fritidsaktiviteter inom exempelvis Svenskt friluftsliv positivt för barn och unga. I dessa sammanhang lär sig barn och ungdomar att ta ansvar, anpassa sig till andra samt lägger grunden för en god fysisk hälsa i vuxen ålder.

Moderaterna prioriterar kampen mot utanförskapet. Detta utanförskap avspeglar sig även i barns och ungas idrottande. De flesta barn i Sverige deltar i flera aktiviteter. Många föräldrar vittnar om svårigheter att begränsa dessa aktiviteter i ett allt större utbud. Samtidigt blir andra grupper barn och ungdomar allt mer passiva. Dessa kommer inte sällan från socioekonomiskt utsatta miljöer. Regeringen bör tillsätta en utredning som kartlägger detta utanförskap.

En biblioteksstrategi som inkluderar alla

Läsning är grunden för ett barns språkliga och intellektuella utveckling. Barns läsande är så mycket mer än bara en allmän önskan från samhällets sida att nya generationer skall vara bildade och litterära. Det handlar istället om alla barn och ungas rätt till kunskap.

Den digitala tekniken med bland annat ljudböcker ger möjlighet att stötta barn och unga som har svårt att fokusera på en text i skrift. Genom stimuli av fler sinnen, syn och hörsel, kan dessa barn lättare tillgodogöra sig litteratur. Detta är ett exempel på den digitala teknikens möjlighet, denna utveckling bör regeringen beakta som en naturlig del av en modern kulturpolitik och inkludera i framtida lässatsning. Moderaterna vill se en särskilt riktad bibliotekssatsning mot grupper barn och unga från socioekonomiskt svaga områden. Regeringen bör initiera en utredning kring en sådan satsning.

Ett stärkt samarbete mellan museisektorn och skolan

Museer är viktiga för enskilda människor och betydelsefulla för samhället både utifrån ett demokratiskt och ekonomiskt perspektiv. Museerna finns över hela Sverige och är olika varandra med unika samlingar. Räknar man även väldigt små museer finns det drygt 1 700 stycken, ca 6 000 årsarbetskrafter, 5,5 miljarder kronor i intäkter, 5,25 miljarder kronor i kostnader och 26,5 miljoner museibesök. Det finns museer som är centrala, vid hovstaten och universitet/högskolor (samtliga statliga), regionala, lokala, privata, stiftelseägda och ideellt drivna.

I motsats till regeringen, som i sin kulturarvsproposition endast fokuserar på de statliga museerna, bejakar Moderaterna alla museer. Museer, oavsett huvudman, bör motiveras att fördjupa samarbetet med skolornas undervisning. Regeringen bör därför utreda hur detta samarbete kan stärkas.

Kulturens roll i integrationsprocessen

När en människa kommer till ett helt nytt land som geografiskt, kulturellt och religiöst ligger långt ifrån det tidigare hemlandet inleds en process av anpassning och förståelse. Via filmer, utställningar och litteratur öppnas vägar för nyanlända att förstå det som ibland kallas för världens modernaste land. När människor exempelvis väntar på uppehållstillstånd finns ofta tid till detta. Regeringen bör initiera ett arbete där svensk kultur tidigt finns med i integrationsprocessen. Ett sådant initiativ ger det redan befintliga arbetet med att introducera svensk kultur för nyanlända en större tyngd och systematik.

En modern folkbildning

Den moderna arbetsmarknaden är dynamisk och full av möjligheter, men ställer också krav på utveckling och livslångt lärande. Studieförbund och folkhögskolor bedriver utöver den mer traditionella verksamheten med studiecirklar, kurser etc. även annan verksamhet, på uppdrag av samhället. Organisationer med flera som breddar och fördjupar människors kompetens och stärker deras attraktivitet på arbetsmarknaden. Erfarenheter visar att folkbildningens olika aktörer varit framgångsrika i arbetet med att kunna hjälpa människor som inte kommit till sin rätt inom det formella utbildnings-systemet och hjälpt dessa att etablera sig på arbetsmarknaden. Folkbildningen har också visat sig framgångsrik avseende att utbilda nyanlända.

Alliansregeringen lade i mars 2014 fram propositionen (2013/14:172) Allas kunskap – allas bildning. Propositionen innehåller en ny målformulering för den statliga folkbildningspolitiken som förtydligar statens ambitioner med politiken och att folkbildningens målgrupp är bredare än målgruppen för vuxenutbildningen. I propositionen presenteras en ny modell för utvärdering av folkbildningen och dess effekter.

Med hänsyn till folkbildningens viktiga roll i samhället ansåg alliansregeringen att det är angeläget att regelbundet utvärdera den verksamhet som med stöd av statsbidrag anordnas av folkhögskolor och studieförbund. Alliansregeringen gav därför Statskontoret i uppdrag att hålla samman utvärderingen med stöd av underlag från Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering och Myndigheten för kulturanalys. Regeringen bör därför i alla delar fullfölja propositionens intentioner genom att utreda hur man långsiktigt kan tillvarata folkbildningens upplägg och metodik på en dynamisk arbetsmarknad.

Olof Lavesson (M)

Cecilia Magnusson (M)

Isabella Hökmark (M)

Michael Svensson (M)

Saila Quicklund (M)

Eva Lohman (M)